

Kriz Ortamında Vergi Teşvikleri

Ferrah Sefer KURDOĞLU
KPMG Vergi Bölüm Ortağı

Vergi

Türkiye’de Genel Olarak Teşvik Sistemi

- ◆ Ar-Ge Kanununda Sağlanan Teşvikler
- ◆ Serbest Bölge Teşvikleri
- ◆ Teknokent Teşvikleri
- ◆ Yatırım ve İstihdamın Artırımına Yönelik 5084 Sayılı Kanunda Sağlanan Teşvikler
- ◆ Devlet Yardımları Hakkında Kararla Sağlanan Teşvikler
- ◆ Kurumlar Vergisi Muafiyet ve İstisnalar
- ◆ Katma Değer Vergisi Muafiyet ve İstisnalar
- ◆ Diğer Muafiyet ve İstisnalar

AR-GE TEŞVİKİ

Yasal Düzenleme

- ◆ 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklemesi Hakkında Kanun
- ◆ Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama ve Denetim Yönetmeliği
- ◆ 1 seri nolu Ar-Ge Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği
- ◆ Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi (**2008/85 sayılı**)

Teşvikin Kapsamı

- ◆ Türkiye'deki teknoloji merkezi işletmeleri
- ◆ Ar-Ge merkezleri
- ◆ Ar-Ge projeleri
- ◆ Rekabet öncesi işbirliği projeleri
- ◆ Tekno-girişim sermayesi

Teknoloji Merkezi İşletmeleri

- ◆ 3624 sayılı Kanun kapsamında araştırma ve geliştirme merkezlerinin imkanlarından yararlanarak yeni ve ileri teknolojiye dayalı bilgilerin derlendiği, değerlendirildiği, geliştirildiği ve uygulamaya yönelik üretime hazır hale getirilerek işletmelerin kullanıma sunulmak için kurulan ve kurdurulan merkezler

AR-GE Merkezi

- ◆ Kanuni ve iş merkezi Türkiye’de bulunan sermaye şirketleri bünyesinde oluşturulmalı (Dar mükellef kurumların Türkiye’deki işyerleri de kapsam dahilindedir)
- ◆ Organizasyon yapısı içerisinde ayrı bir birim şeklinde örgütlenmeli
- ◆ Sadece yurt içinde araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmalı
- ◆ En az 50 tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam edilmeli
- ◆ Yeterli Ar-Ge birikimine ve yeteneğine sahip olmalı

AR-GE Merkezi (2)

- ◆ Ar-Ge Belgesi alınması zorunlu
 - Sanayi ve Ticaret Bakanlığına başvurunun yapılması
 - Ön İnceleme yapılır, eksiklikler tamamlatılır. (Süre 15 gün)
 - İnceleme, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından yapılır (Süre en çok 2 ay)
 - Değerlendirme ve karar
 - Karar başvuru sahibine, Gelir İdaresi Başkanlığı'na ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirilir. (Süre 7 gün)

AR-GE Merkezi - Özellikli Konular

- ◆ Asgari Ar-Ge personeli sayısının hesabında fiilen ve tam zamanlı olarak çalışan personelin üçer aylık dönemler itibariyle (geçici vergi dönemleri) ortalaması esas alınacaktır.
- ◆ Herhangi bir üç aylık dönemde asgari Ar-Ge personeli istihdam etme şartını ihlal eden kurumlar, şartların ihlal edildiği tarihten tekrar sağlandığı tarihe kadar Ar-Ge merkezine tanınan teşviklerden faydalanamayacaklardır.
- ◆ Birden fazla Ar-Ge merkezinin bulunması halinde, asgari Ar-Ge personeli istihdam etme şartı bu merkezlerde çalışan Ar-Ge personelinin toplamı olarak aranacaktır. Ancak Ar-Ge Belgesi almak için yapılacak başvuru, her bir Ar-Ge merkezi için ayrı ayrı olacaktır.
- ◆ Ar-Ge merkezlerinin kanunda belirtilen şartları taşıyıp taşımadıklarına ilişkin tespitler en geç 2 yıllık süreler itibariyle yapılacaktır.

AR-GE ve Yenilik Projesi

◆ Ar-Ge Projesi;

- Amacı, kapsamı, genel ve teknik tanımı, süresi, bütçesi, özel şartları, diğer kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilerce sağlanacak ayni ve nakdi destek tutarları, sonuçta fikri mülkiyet haklarının paylaşım esasları tespit edilmiş ve Ar-Ge faaliyetlerinin her safhasını belirleyecek mahiyette ve bilimsel esaslar çerçevesinde hazırlanan projedir.

◆ Yenilik Projesi;

- Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ilke oluşturulan süreçler ve süreçlerin neticelerine yönelik olarak hazırlanan projelerdir.

AR-GE ve Yenilik Projesi (2)

- ◆ Gerekli Belgeler;
 - Teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan “Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu”
 - Projelere ilişkin belgeler
 - Ar-Ge harcamalarına ilişkin ayrıntılı liste
 - Ar-Ge projelerinde çalışanlara ilişkin liste
 - Dışardan alınan hizmetlere ilişkin ayrıntılı liste

Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri

◆ Rekabet Öncesi İşbirliği Projesi;

- Birden fazla kuruluşun; ölçek ekonomisinden yararlanmak suretiyle yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak suretiyle verimliliği artırmak ve mevcut duruma göre daha yüksek katma değer sağlamak üzere, rekabet öncesinde ortak parça veya sistem geliştirmek ya da platform kurabilmek amacıyla yürütecekleri, Ar-Ge faaliyetlerine yönelik olarak yapılan ve fizibiliteye dayanan işbirliği anlaşması kapsamında, bilimsel ve teknolojik niteliği olan projeler

Rekabet Öncesi İşbirliği Projeleri (2)

◆ Prosedür

- İşbirliği protokolü oluşturulur.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığına başvurunun yapılması
- Ön inceleme yapılır, eksiklikler tamamlatılır. (Süre 15 gün)
- İnceleme, Değerlendirme ve Denetim Komisyonu tarafından yapılır (Süre en çok 2 ay)
- Değerlendirme ve karar
- Kararın olumlu olması halinde, Bakanlık ve işletme arasında bir proje sözleşmesi düzenlenir.
- Karar başvuru sahibine, Gelir İdaresi Başkanlığı'na ve Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirilir. (Süre 7 gün)

Teknogirişim Sermaye Desteği

- ◆ Küçük girişimciye, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerine bir defaya mahsus olmak üzere teminat alınmaksın 100.000.-YTL sermaye desteği verilecektir.
- ◆ üniversitelerden 1 yıl içersinde mezun olabilecek durumdaki öğrenciler, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile 5 yıl önce bu dereceleri almış olanlar.

Teşvik ve Destek Unsurları

- ◆ Ar-Ge İndirimi
- ◆ Gelir Vergisi Stopaj Teşviki
- ◆ Sigorta Primi Desteği
- ◆ Damga Vergisi İstisnası
- ◆ Teknogirişim Sermaye Desteği

AR-GE İndirimi Teşviki

- ◆ %100 Ar-Ge indirimi
- ◆ Ar-Ge Merkezlerinde (500 ve üzerinde Ar-Ge personeli istihdam eden) % 100 indirimine ilave olarak, cari yılda yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamalarının bir önceki yıla göre artışının yarısı
- ◆ Kazanç yetersizliği nedeniyle kullanılmayan Ar-Ge indirimi tutarının gelecek yıllara devri ve bu tutarın yeniden değerlendirme oranında arttırımı
- ◆ Aktifleştirme zorunluluğu

AR-GE ve Yenilik Sayılan Faaliyetler

- ◆ Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluŐan bilgi dağarcığının arttırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmalar,
- ◆ evre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri,
- ◆ Alanında bilimsel ve teknolojik geliŐme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, ıktıları zgn, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taŐıyan faaliyetler.

AR-GE ve Yenilik Sayılmayan Faaliyetler

- ◆ Pazarlama faaliyetleri, piyasa taramaları, pazar araştırması ya da satış promosyonu
- ◆ Kalite kontrol
- ◆ Sosyal bilimlerdeki araştırmalar
- ◆ Petrol, doğalgaz, maden rezervleri arama ve sondaj faaliyetleri
- ◆ İlaç üretim izni öncesinde en az 2 aşaması yurt içinde gerçekleştirilmeyen klinik çalışmalar ile üretim izni sonrasında gerçekleştirilen klinik çalışmalar,
- ◆ İcat edilmiş ya da mevcut geliştirilmiş süreçlerin kullanımı
- ◆ Biçimsel değişiklikler (şekil, renk, dekorasyon vb. gibi estetik ve görsel değişiklikler),
- ◆ Mevcut yazılımların kullanılması suretiyle yapılan yazılım geliştirme faaliyetleri,

AR-GE ve Yenilik Sayılmayan Faaliyetler (2)

- ◆ Bilimsel ve teknolojik yenilik doğurmayan rutin faaliyetler (rutin veri toplama, rutin analizler için kullanılan program, yazılım vs, üretilen prototiplerin rutin ayarlamaları)
- ◆ İlk kuruluş aşamasında kuruluş ve örgütlenmeyle ilgili araştırma giderleri
- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile geliştirilen ürüne veya sürece ilişkin fikri mülkiyet haklarının edinimi dışında bu hakların korunmasına yönelik çalışmalar
- ◆ Numune verilmek amacıyla prototiplerden kopyalar çıkarılıp dağıtılması ve reklam amaçlı tüketici testleri,
- ◆ Üretim ve üretim altyapısına yönelik yapılan yatırım faaliyetleri, ticari üretimin planlaması ve seri üretim sürecine ilişkin harcamalar
- ◆ Bir Ar-Ge projesi kapsamında olmaksızın yeni süreç, sistem veya ürün ortaya konulmasına hizmet etmeyen doğrudan veya gömülü teknoloji transferi,

AR-GE İndirimine Konu Harcamalar

- ◆ İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- ◆ Amortismanlar
- ◆ Personel Giderleri
- ◆ Genel Giderler
- ◆ Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler
- ◆ Vergi, Resim ve Harçlar

AR-GE İndiriminin Uygulanması

- ◆ Ar-Ge merkezleri için, Yeminli Mali Müşavirlik Tasdik Raporu ekinde;
 - Ar-Ge Merkezi Belgesi
 - Ar-Ge ve yenilik projelerine ilişkin ayrıntılı belgeler
 - Harcamalara ilişkin ayrıntılı liste
 - Çalışanlara ilişkin ayrıntılı liste
 - Dışardan alınan hizmetlere ilişkin ayrıntılı liste

AR-GE İndiriminin Uygulanması (2)

- ◆ Proje esaslı Ar-Ge indiriminden yararlanacak olanlar için beyanname ekinde;
 - Teknik kuruluşlarca düzenlenmiş olan “*Ar-Ge ve Yenilik Projesi Değerlendirme Raporu*”
 - Projelere ilişkin ayrıntılı belgeler
 - Ar-Ge ve yenilik harcamalarına ilişkin ayrıntılı liste
 - Çalışanlara ilişkin ayrıntılı liste
 - Dışardan alınan hizmetlere ilişkin ayrıntılı liste

AR-GE Yardımları

- ◆ Kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar ve uluslararası fonlar tarafından Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine verilen destekler özel bir fon hesabına alınması şartıyla vergi dışı bırakılmaktadır.
- ◆ Bu fonun beş yıl içinde sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmemesi ya da işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Aksi halde daha önce zamanında alınmayan vergiler cezalı olarak geri alınacaktır.
- ◆ Bu fonda yer alan tutarlar, G.V.K ve K.V.K. Kanunu göre vergiye tabi kazancın ve ilgili yılda yapılan Ar-Ge harcamasının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

AR-GE Harcamalarının Kayıtlarda İzlenmesi

- ◆ Ar-Ge ve yenilik projesi kapsamındaki harcamalar, diğer faaliyetlerine ilişkin harcamalarından ayırarak, Ar-Ge indiriminin doğru hesaplanmasına imkan verecek şekilde muhasebeleştirmelidir.
- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamındaki harcamalar, Vergi Usul Kanuna göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilecektir. Ancak projelerin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkan kalmaması veya projenin başarısızlıkla sonuçlanması nedeniyle iktisadi kıymet oluşmaması halinde, Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.

AR-GE ve Yenilik Projelerinin Devri

- ◆ Ar-Ge indirimini uygulamasında, henüz tamamlanmamış bir Ar-Ge veya yenilik projesinin başka bir kuruma satılması durumunda, Ar-Ge ve yenilik projesini devralan kurumun bu projeye ilişkin olarak ilave yaptığı harcamalar Ar-Ge indiriminden yararlanabilecektir.
- ◆ Tamamlanmış bir Ar-Ge veya yenilik projesinin başka bir kuruma satılması durumunda ise, Ar-Ge veya yenilik projesini devralan kurumun Ar-Ge indiriminden yararlanması söz konusu değildir.

Gelir Vergisi Stopajı Teşviki

- ◆ Ar-Ge ve destek personelinin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan gelir vergisinin;
 - Doktoralı olanlar için % 90'ı,
 - Diğerlerinde % 80'i gelir vergisinden istisnadır.
- ◆ Destek personelinin tam zaman eşdeğer sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu geçemeyecektir.
- ◆ Sadece istisna kapsamına girmeyen ücret kısmı hesaplanarak muhtasar beyannameye yansıtılacaklardır.

Kapsama Girmeyen Ödemeler

- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamı dışındaki çalışmalara ait ücret ödemeleri
- ◆ Ar-Ge ve yenilik projelerinde görev alan kamu personeline yapılan ücret ödemeleri
- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında kısmî zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili, yıllık ücretli izin ve mazeret izni gibi sürelerle isabet eden ücret ödemeleri

Sigorta Primi Teşviki

- ◆ Ücretler üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, 5 yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanacaktır.
- ◆ Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren işyerlerinde çalışan ve ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş araştırmacı, yazılımcı Ar-Ge personelinin ücretleri de sigorta primi teşvik kapsamına alınmıştır.
- ◆ Teşvikten yararlanacak olan destek personelinin tam zaman eşdeğer sayısı, toplam tam zamanlı Ar-Ge personeli sayısının %10'unu geçemeyecektir.

Kapsama Girmeyen Ödemeler

- ◆ Kapsama giren sigortalıların Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri dışındaki çalışmalarını nedeniyle hak ettikleri ücretler
- ◆ Kapsama giren sigortalılara yapılan ücret dışındaki (ikramiye, prim v.b) ödemeler
- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinde kısmi zamanlı olarak çalışan personelin hak kazanılmış hafta tatili ve yıllık ücretli izin sürelerine ilişkin ücretler

Sigorta Primi Desteği-Özellikli Konular

- ◆ Sosyal Güvenlik il Sigorta Müdürlüğü'ne yazılı olarak başvuru yapılmalıdır
- ◆ Prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik il Sigorta Müdürlüğü'ne verilmesi zorunludur. Aksi halde, işveren hissesinin tümü işverenden talep edilecektir
- ◆ Ar-Ge ve yenilik faaliyetleriyle ilgili birden fazla işyerinin olması halinde, kapsama giren her bir işyeri için ayrı başvuru yapılmalıdır
- ◆ İşsizlik sigortası primleri için, sigorta primi desteği uygulanmaz
- ◆ Aylık prim ve hizmet belgeleri için damga vergisi alınmaz

Damga Vergisi İstisnası

- ◆ Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlardan damga vergisi alınmayacaktır.
- ◆ Bu istisnadan yararlanabilmek için Ar-Ge ve yenilik projesine ilişkin olarak uzman kuruluşlarca hazırlanan değerlendirme raporunun olumlu bulunması gerekmektedir.
- ◆ Damga vergisinin, resmi daireler veya noterlerce sorumlu sıfatıyla tahsil edilmesi durumunda, istisnanın uygulanabilmesi için olumlu Raporun işlem anında ilgililere ibraz edilmesi gerekmektedir.

Destek ve Teşviklerden Yararlanmaya Başlama Tarihi

- ◆ Ar-Ge merkezlerinde Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,
- ◆ Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- ◆ Teknoloji merkezi işletmelerinde Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı tarih,

Destek ve Teşviklerden Yararlanmaya Başlama Tarihi (2)

- ◆ Proje bazlı uygulamalarda, destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği (Destek karar yazısının veya proje sözleşmesinin 01.04.2008 tarihinden önce yürürlüğe girmesi halinde 01.04.2008)
- ◆ Teknogirişim sermayesi desteklerinde, iş planının onaylandığı tarihten itibaren teşviklerden faydalanılır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

SERBEST BÖLGELER

- ◆ Serbest bölgeler son yapılan düzenlemelerde de gümrük bölgesi dışında kabul edilmektedir.
- ◆ Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

- ◆ Serbest Bölgelerde üretim faaliyetinde bulunanların;
 - İmal ettikleri ürünlerin satışından elde edilen kazançlar, Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren vergilendirme döneminin sonuna kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.
- ◆ Gelir ve kurumlar vergisi istisnası, 06.02.2004 tarihinden önce ruhsat almış olanların imalat ve ticaret faaliyetlerinden elde edilen gelirlerine de faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere uygulanacaktır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

- ◆ Bu istisnadan, bölgede yeni faaliyete geçen mükellefler ile faaliyet ruhsatlarında yer alan sürenin dolmasıyla normal vergileme rejimine tabi olacak mükellefler yararlanacaktır. Ancak;
 - Üretim dışı faaliyetlerden
 - Serbest bölge dışında üretilen malların satışından
 - Faaliyet ruhsatında belirtilen alan dışında üretilen malların satışından
 - Serbest bölgede veya serbest bölge dışında fason olarak imal ettirilen ürünlerin satışından elde edilen kazançlar istisna kapsamında olmayacaktır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

- ◆ Gelir ve kurumlar vergisi istisnası, kar dağıtım stopajı ile Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında yapılacak diğer stopaj yükümlüğünü kapsamamaktadır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Ücret İstisnası

◆ Eski Düzenleme:

- Bu bölgelerde istihdam edilen personele ödenen ücretler 31.12.2008 tarihine kadar gelir vergisinden müstesnadır. Ancak, bölgede faaliyet gösteren mükelleflerin ruhsatlarında belirtilen süre 31.12.2008 tarihinden daha önceki bir tarihte sona eriyorsa, istisna uygulamasında ruhsatta yer alan sürenin bitiş tarihi dikkate alınır

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Ücret İstisnası

◆ Yeni Düzenleme:

- Serbest Bölgelerde faaliyet gösteren imalatçıların, imal ettikleri ürünlerin % 85'ini ihraç etmeleri durumunda (FOB Bedel); istihdam ettikleri tüm personele ödedikleri ücretler, AB'ne tam üyeliğin gerçekleştiği dönem sonuna kadar istisna edilecektir. Bakanlar Kurulu % 85 oranını % 50'ye kadar indirmeye yetkilendirilmiştir

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

KDV İstisnası

◆ *MAL TESLİMLERİNDE;*

- Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için gereken şartlar:
 - Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalıdır.
 - Teslim konusu mal, T.C. Gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da yurt dışındaki müşteriye gönderilmek üzere yetkili gümrük antreposuna konulmalı.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ KDV İstisnası

◆ *HİZMETLERDE ;*

- Bir hizmetin hizmet ihracı kapsamında istisnaya konu edilmesi için;
 - Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.
 - Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

KDV İstisnası

◆ *HİZMETLERDE ;*

- Türkiye'den Serbest Bölge'ye yapılan hizmet teslimlerinde ise Serbest Bölgeler Kanununun 6. maddesi gereği yurtdışı olarak kabul edilmediğinden hizmet ihracında KDV'den istisna olması mümkün değildir.
- KDVK madde 17/4-ı maddesine göre;
 - Serbest bölgelerde verilen hizmetler katma değer vergisinden istisnadır.

SERBEST BÖLGE TEŞVİKLERİ

Damga Vergisi ve Harç İstisnası

- ◆ Serbest Bölgelerde gerçekleştirilen faaliyetlerle ilgili yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar, damga vergisi ve harçtan istisnadır
- ◆ İstisna, imalatçı ayrımı gözetmeksizin bölgede faaliyet gösteren tüm mükellefler için geçerlidir. BSMV bu istisnaya dahil değildir. İstisna diğer istisnalarda olduğu gibi, AB giriş dönemi sonuna kadar geçerli olacaktır

SERBEST BÖLGE MALİYETLERİ

- ◆ Serbest Bölgelerde işletmelerin kuruluş ve örgütlenme, normal ticari gider ve maliyetlerinin yanında, bölgede yapılan faaliyetlerle ilgili olarak;
 - Yurt dışından bölgeye getirilen malların CIF,
 - Bölgeden Türkiye'ye çıkarılan malların FOB değeri üzerinden peşin olmak üzere binde 5 oranında ücret ödenmektedir.

SERBEST BÖLGE MALİYETLERİ

- ◆ Aşağıda yer alan durumlarda bu ücret ödenmez;
 - Serbest Bölgelerde yatırım ve tesis safhasında kullanılan mallar,
 - Tevsi ve kapasite artırmak amacıyla getirilen mallar,
 - Kullanıcıların kendisine ait olmayan bakım ve onarım maksadıyla getirilen mallar,
 - Bölgelere geçici olarak getirilen araç, gereç ve ekipmanlar,
 - Fason üretim amacıyla getirilen mallar,
 - 6/2/2004 tarihinden sonra faaliyet ruhsatı alanlardan imalatçı kullanıcıların dışındaki kullanıcılar tarafından yurt dışından bölgeye getirilen ve/veya bölgeden Türkiye'ye çıkarılan mallar

SERBEST BÖLGELERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Faiz, Kur Farkı v.b. Gelirler

- ◆ Serbest Bölgelerde faaliyet gösteren istisna kapsamındaki mükelleflerin faiz, repo, kur farkı gibi faaliyet dışı gelirlerin istisna kapsamında değerlendirilmesi tartışma yaratmıştır.
- ◆ Danıştay, faiz ve repo gibi faaliyet dışı gelirlerin istisna kapsamında değerlendirilemeyeceğine ilişkin ilgili Tebliğ düzenlemesini iptal etmiştir. MB halen görüşünde ısrar etmesine karşın, Danıştay bu konuda farklı düşünmektedir.

SERBEST BÖLGELERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Faiz, Kur Farkı v.b. Gelirler

- ◆ 1 seri nolu Kurumlar vergisi Genel Tebliğine göre; serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde elde edilen hasılatın, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetler çerçevesinde yapılacak ödemelerde kullanılıncaya kadar geçici olarak serbest bölgelerde mevduat hesaplarında veya repo işlemlerinde değerlendirilmesi sonucu elde edilen gelirler de söz konusu istisnadan yararlanabilecektir

SERBEST BÖLGELERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Faiz, Kur Farkı v.b. Gelirler

- ◆ Sözü edilen istisna serbest bölgelerde yürütülen faaliyetlerden elde edilen kazançlara ilişkin olduğundan, serbest bölgelerde elde edilmiş olsa dahi faiz, repo ve benzeri faaliyet dışı gelirlere teşmil edilebilmesi mümkün değildir.
- ◆ Bununla birlikte, serbest bölgelerde yürütülen faaliyetlerden doğan alacaklara ilişkin kur farkı ve vade farkı gelirleri istisna kapsamında değerlendirilecektir.

SERBEST BÖLGELERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Vergi İncelemeleri-Örtülü Kazanç Dağıtımı

- ◆ Serbest bölgede faaliyette bulunan şirketlerin veya şubelerin, örtülü kazanç dağıtıldığı iddiasıyla yapılan tarhiyatlara

Ferrah Sefer KURDOĞLU

fsefer@kpmg.com